

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА
СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра народної хореографії

ТАНЦЮВАЛЬНА КУЛЬТУРА ФЛАМЕНКО

Програма та навчально-методичні матеріали дисципліни

для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
спеціальності 024 Хореографія
освітньої програми Магістр хореографії

Харків, 2025

**УДК 793.31(460)(073)
Т18**

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
(протокол № 8 від 29 січня 2025 р.)

Рецензенти:

Катерина Бортник, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри народної хореографії ХДАК

Наталія СЕМЕНОВА, кандидат мистецтвознавства, завідувач кафедри сучасної та бальної хореографії факультету хореографічного мистецтва ХДАК, доцент

Укладач:

Тетяна БРАЦУН, викладач кафедри народної хореографії ХДАК

Т18 **Танцювальна культура фламенко** : програма та навч.-метод. матеріали для здобувачів вищої освіти другого (магістер.) рівня, спец. 024 Хореографія, освітньої програми Магістр хореографії / М-во культури та стратег. комунікацій України, Харків. держ. акад. культури, ф-т хореогр. мистецтва, Каф. народної хореографії; уклад. Т. С. Брацун. – Харків: ХДАК, 2025. — 28 с.

Навчальна дисципліна «Танцювальна культура фламенко» знайомить з історією виникнення та розвитку мистецтва фламенко, основними стилями та особливостями їх виконання, націлена на опанування основних рухів танцю фламенко та манери виконання, які притаманні різним стилям; має міждисциплінарні зв'язки з курсами «Мистецтво балетмейстера», «Народно-сценічний танець та методика його викладання», «Класичний танець та методика його викладання».

Дисципліна розрахована на здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, слухачів системи підвищення кваліфікації та післядипломної освіти.

УДК 793.31(460)(073)

© Харківська державна академія культури, 2025

© Брацун Т. С., 2025

**«ТАНЦЮВАЛЬНА КУЛЬТУРА ФЛАМЕНКО»
I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 180	Спеціальність 024 Хореографія Освітня програма «Магістр»	Рік підготовки:	
		2-й	
		Семестр	
		3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Ступінь: магістр	4 год.	2 год
		Практичні	
		56 год.	18
		Самостійна робота	
		120 год.	160 год.
		Вид контролю: іспит	

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 60/120, для заочної форми навчання – 20/160

II. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета – всебічне знайомство з танцювальною культурою фламенко від його витоків до сучасних інтерпретацій. Знайомство з різними стилями фламенко та їх особливостями, а також з видатними постатями танцювальної культури Андалуського краю. Практичне опанування хореографічної лексики та манери виконання танців фламенко.

Завдання навчальної дисципліни:

- познайомити з історією розвитку танцювальної культури фламенко;
- визначити роль танцю, музики та співу у традиційній культурі фламенко;
- проаналізувати процес розвитку танцю фламенко;
- вивчити термінологію мистецтва фламенко;
- визначити роль «компасу» в мистецтві фламенко;
- сформувати практичні навички роботи «в компасі»;
- опанувати основні положення рук, ніг, корпусу та голови, характерні для чоловічого та жіночого виконання;
- вивчити принципи роботи рук «braseo» та кистей рук «florero» та технічно вірно відтворювати координацію рук;
- опанувати техніку виконання дрібних вистукувань та вміло поєднувати їх в комбінаціях;
- ознайомити з різними стилями танців фламенко та опанувати манеру виконання, характерну для них;
- сформувати навички, необхідні для створення власних хореографічних творів на основі танців фламенко.

III. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу різних джерел.
ЗК2. Здатність генерувати ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності:

- СК1. Усвідомлення місця та ролі хореографічної культури у сучасному соціокультурному просторі, здатність виявляти новітні тенденції та перспективні напрями розвитку хореографії).
- СК2. Здатність виявляти та вирішувати проблеми (дослідницькі, творчі, організаційні) у сфері фахової реальності.
- СК3. Здатність здійснювати дослідницьку діяльність у сфері хореографії.
- СК4. Здатність до художньо-критичної діяльності у сфері хореографії.
- СК5. Здатність забезпечувати високу якість організації планування та реалізацію навчального і виховного процесу в сфері хореографічного мистецтва в закладах вищої освіти.
- СК9. Здатність до балетмейстерської розробки та втілення хореографічних творів.
- СК11. Здатність створювати хореографічну складову в різних мистецько-видовищних формах;
- СК12. Здатність обирати оптимальну стратегію і тактику реалізації творчого проекту.
- СК13. Здатність забезпечувати організацію та функціонування професійного та аматорського хореографічного колективу;
- СК14. Здатність презентувати власний творчий, науковий продукт, використовуючи традиційні та інноваційні комунікаційні технології;
- СК15. Здатність здійснювати художньо-просвітницьку діяльність з метою пропаганди хореографічного мистецтва;
- СК16. Здатність здійснювати захист прав інтелектуальної власності у сфері хореографії;
- СК17. Здатність розробляти і втілювати авторські хореографічні твори різноманітні за формою, жанром, виражальними засобами з використанням традиційних та новітніх прийомів їх створення.

Програмні результати навчання:

ПР1. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для провадження педагогічної, адміністративно-управлінської, балетмейстерської, науково-дослідної діяльності в сфері хореографії.

ПР2. Адаптуватися та діяти в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, генерувати нові ідеї задля вирішення проблемних ситуацій.

ПР5. Вміти аргументувати, упорядковувати факти, аналізувати, порівнювати, класифікувати, робити висновки у процесі науково-дослідної діяльності.

ПР6. Виявляти тенденції та перспективи розвитку хореографічної культури у процесі аналітичного осмислення подій та фактів минулого та сучасності.

ПР8. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі аналізу феноменів хореографічної культури.

ПР9. Володіти навичками художньо-критичного осмислення явищ хореографічної культури сучасності в контексті загальномистецького поступу.

ПР11. Застосовувати ефективні методики викладання хореографічних дисциплін, розробляти і впроваджувати авторські методики та технології задля оптимізації навчального процесу.

ПР12. Сприяти різнобічному розвитку здобувачів освіти, використовуючи мистецько-педагогічний потенціал хореографічного мистецтва.

ПР13. Вміти створювати різні види навчально-методичних видань (навчальні програми, методичні рекомендації, навчальні посібники тощо) з хореографічних дисциплін у закладах вищої освіти.

ПР14. Розробляти та втілювати хореографічні твори, креативно підходити до обрання жанру, форми, виражальних засобів відповідно до теми і ідеї.

ПР15. Реалізовувати творчій задум з урахуванням синтетичної природи хореографічного мистецтва та поліваріативності його поєднання з різними видами мистецтв.

ПР16. Визначати місце та роль хореографічної складової в контексті різножанрового художнього проекту як одного із засобів реалізації творчої ідеї, використовуючи традиційні та альтернативні хореографічні техніки, комплексні прийоми, залучаючи суміжні види мистецтв.

ПР17. Використовувати методи, прийоми, стратегії сучасного менеджменту, розуміти особливості фінансового та адміністративного забезпечення творчого проекту, особливості його реалізації.

ПР19. Презентувати власні мистецькі, педагогічні та наукові досягнення, використовуючи різноманітні комунікаційні технології.

ПР20. Популяризувати хореографічне мистецтво у процесі різноаспектної художньо-просвітницької діяльності.

ПР21. Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності, застосовувати правила оформлення прав інтелектуальної власності у сфері хореографії.

ПР22. Реалізовувати повний цикл багаточастинного балетмейстерського твору – від творчого задуму до сценічного втілення, з урахуванням власного досвіду, наявних вимог та ресурсів, інших умов.

Передумови для вивчення:

Засвоєнню дисципліни передуює опанування методики виконання рухів класичного та народно-сценічного танцю, удосконалення виконавської майстерності через практичні завдання, що виконуються на фахових дисциплінах. А також, самостійний перегляд концертних програм та окремих танцювальних номерів видатних виконавців фламенко.

Критерієм засвоєння теоретичного та практичного матеріалу дисципліни «Український народний танець та методика його викладання» можна вважати досягнення мінімального порогового рівня у 60 балів.

Форми, види та методи навчання

Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи.

Види: лекції, практичні заняття, самостійні заняття.

Методи навчання: словесні (розповідь, пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація), методи стимулювання і мотивації.

Засоби оцінювання

та методи демонстрування результатів навчання:

- перевірка виконання завдань самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
- оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях.

IV. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна складається з 2 розділів, які містять 11 тем, зв'язаних між собою змістовними складовими.

РОЗДІЛ 1. Місце дисципліни «Танцювальна культура фламенко» в системі професійної освіти.

Тема 1. Історія виникнення та розвиток мистецтва фламенко. Термінологія мистецтва фламенко.

Тема 2. Основні стилі мистецтва фламенко. Поняття «компас» та його значення в різних стилях.

Тема 3. Видатні митці танцю фламенко від XIX ст. до сьогодення.

РОЗДІЛ 2. Основи танцю фламенко. Особливості стилів.

Тема 4. Основні положення рук, корпусу, ніг (los braceos, los marcajes), їх комбінування.

Тема 5. Основні удари ніг, техніка дрібних вистукувань у 4/4 та 3/4 музичних розмірах.

Тема 6. Загальна характеристика стилю «Тангос», його різновиди. Основні рухи та їх комбінування.

Тема 7. Етюд до танцю в стилі «Тангос».

Тема 8. Загальна характеристика стилів, які виконуються у 12-дольному компасі та основні ритмічні малюнки пальмасу у 12-дольному компасі.

Тема 9. Робота над технікою дрібних вистукувань у 12-дольному компасі.

Тема 10. Опанування стилів фламенко, які виконуються в 12-дольному компасі.

Тема 11. Техніка обертів в танцях фламенко.

V. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	с	інд	с.р	л		п	с	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2-й курс, 1-й семестр												
Розділ 1. Місце дисципліни «Танцювальна культура фламенко» в системі професійної хореографічної освіти												
Тема 1. Історія виникнення та розвиток мистецтва фламенко. Термінологія мистецтва фламенко	6	2					4	9	1			8
Тема 2. Основні стилі мистецтва фламенко. Поняття «компас» та його значення в різних стилях фламенко	3	1					2	4,5	0,5			4
Тема 3. Видатні митці танцю фламенко від XIX ст. до сьогодення	3	1					2	4,5	0,5			4
Разом за розділом 1	12	4					8	18	2			16
Розділ 2. Основи танцю фламенко. Особливості стилів												
Тема 4. Основні положення рук, корпусу, ніг (los braseos, los marcajes), їх комбінування	24		8				16	27		3		24
Тема 5. Основні удари ніг, техніка дрібних	30		10				20	27		3		24

вистукувань у 4/4 та 3/4 музичних розмірах										
Тема 6. Загальна характеристика стилю «Тангос», його різновиди. Основні рухи, їх комбінування	24		8		16	18		2		16
Тема 7. Етюд до танцю в стилі «Тангос»	18		6		12	18		2		16
Тема 8. Загальна характеристика стилів, які виконуються у 12-дольному компасі та основні ритмічні малюнки пальмасу у 12-дольному компасі	24		8		16	18		2		16
Тема 9. Робота над технікою дрібних вистукувань у 12-дольному компасі	18		6		12	18		2		16
Тема 10. Опанування стилів фламенко, які виконуються в 12-дольному компасі	18		6		12	18		2		16
Тема 11. Техніка обертів в танцях фламенко	12		4		8	18		2		16
Разом за розділом 2	168		56		112	162		18		144
Разом за семестр	180	4	56		120	180	2	18		160
Усього годин	180	4	56		120	180	2	18		160

VI. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. Місце дисципліни «Танцювальна культура фламенко» в системі професійної освіти.

Тема 1. Історія виникнення та розвиток мистецтва фламенко.

Термінологія мистецтва фламенко.

Зародження мистецтва фламенко. Історія походження музично-пісенної та танцювальної складової фламенко. Особливості розвитку танцювальної культури в «Золоту епоху».

Поняття та терміни культури фламенко, необхідні для опанування практичних навичок виконання танців фламенко.

Тема 2. Основні стилі мистецтва фламенко. Поняття «компас» та його значення в різних стилях фламенко.

Класифікація танців фламенко. Особливості виконання різних стилів.

«Компас» та його значення у виконанні фламенко.

Тема 3. Видатні митці танцю фламенко від XIX ст. до сьогодення.

Видатні постаті мистецтва фламенко XIX-XX стт., які вплинули на розвиток танцювальної культури.

Відомі танцівники фламенко сучасності.

РОЗДІЛ 2. Основи танців фламенко. Особливості стилів.

Тема 4. Основні положення рук, корпусу, ніг (los braceos, los marcajes), їх комбінування.

Постановка корпусу, ніг, рук, в танцях фламенко. Поняття los braceos та методика виконання. Техніка роботи кистей рук – floreo. Комбінування braceo та floreo.

Поняття los marcajes та методика виконання. Поєднання роботи рук та ніг. Тренувальні вправи на вдосконалення координації рук та ніг в характері танців фламенко.

Тема 5. Основні удари ніг, техніка дрібних вистукувань у 4/4 та 3/4 музичних розмірах.

Удар golpe та методика його виконання. Удар planta та методика його виконання. Удар tason, talon та методика їх виконання. Удар punta та методика його виконання. Комбінування ударів та техніка дрібних вистукувань в музичних розмірах 4/4 та 3/4. Поєднання дрібних вистукувань з роботою рук.

Тема 6. Загальна характеристика стилю «Тангос», його різновиди. Основні рухи, їх комбінування.

Танцювальний стиль «Тангос» та його походження. Характерні особливості виконання Tangos de Malaga, Tangos de Grana, Tangos de Triana. Основні рухи та їх комбінування, характерні для танців в стилі «Тангос». Манера виконання, притаманна танцям в стилі «Тангос».

Тема 7. Етюд до танцю в стилі «Тангос».

Вивчення та відпрацювання хореографічної лексики етюду. Робота над манерою виконання.

Тема 8. Загальна характеристика стилів , які виконуються у 12-дольному компасі та основні ритмічні малюнки пальмасу у 12-дольному компасі.

Особливості танцювальних стилів Alegrias, Guahira, Bulerias та інші. Різновиди пальмасу, характерні для цих стилів.

Тема 9. Робота над технікою дрібних вистукувань у 12-дольному компасі.

Комбінування основних ударів ніг у 12-дольному компасі. Навчально-тренувальні вправи на вдосконалення техніки виконання дрібних вистукувань. Поєднання роботи рук з комбінаціями дрібних вистукувань.

Тема 10. Опанування стилів фламенко, які виконуються у 12-дольному компасі.

Основні рухи танців фламенко та методика їх виконання у 12-дольному компасі. Paso por alegrias, їх різновиди. Paso por bulerias,

їх різновиди. Манера виконання, притаманна для цих стилів фламенко. **4/4 та 3/4**

Тема 11. Техніка обертів в танцях фламенко.

Різновиди обертів в танцях фламенко та методика їх виконання. Навчально-тренувальні вправи на розвиток техніки виконання обертів. Комбінування обертів з рухами в танцях фламенко.

VII. ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

РОЗДІЛ 2. Основи танцю фламенко. Особливості стилів.

- **Практичне заняття №1-8**

Тема 4. Основні положення рук, корпусу, ніг (los braceos, los marcajes), їх комбінування.

Мета вивчення: опанування постановки корпусу, вивчення основних положень рук, ніг, голови в танцях фламенко, засвоєння координації рухів.

Література: 1, 2, 3, 4, 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Проаналізувати особливості постановки корпусу, рук та ніг в танцях фламенко.
2. Виявити спільні та відмінні риси координації рухів у порівнянні з іншими танцювальними культурами різних народів.
3. Засвоїти поняття «duende», «compas», «los braceos», «los marcajes»
4. Основні методичні зауваження до вивчених рухів.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Основні положення рук та тулуба в танцях фламенко: характерні для жіночого виконання
характерні для чоловічого виконання

Завдання 2. Засвоїти методику виконання los braceos

Завдання 3. Засвоїти методику виконання floreo

Завдання 4. Засвоїти методику виконання los marcajes

Завдання 5. Відпрацювати координацію рухів ніг, рук, корпусу та голови.

• **Практичне заняття 9-18**

Тема 5. Основні удари ніг, техніка дрібних вистукувань у 4/4 та 3/4 музичних розмірах.

Мета вивчення: опанування основних ударів ніг, розвиток координації та складання комбінацій дрібних вистукувань.

Література: 1, 2, 3, 4, 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Проаналізувати особливості методики виконання ударів в танцях фламенко.
2. Засвоїти поняття «golpe», «planta», «punta», «tacon», «talon»
3. Виявити значення компасу підчас вивчення дрібних вистукувань.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Опанувати методику виконання основних ударів ніг, характерних для дрібних вистукувань:

- удар всією стопою – golpe
- удар подушкою стопи – planta
- удар кінчиками пальців ніг – punta
- удар п'яткою – tacon, talon

Завдання 2. Вивчити основні поєднання ударів та їх комбінування в музичному розмірі 4/4.

Завдання 3. Вивчити основні поєднання ударів та їх комбінування в музичному розмірі 3/4.

• **Практичне заняття 19-26**

Тема 6. Загальна характеристика стилю «Tangos», його різновиди (Tangos De Cadiz, Tangos De Grana, Tangos De Malaga, Tangos De Triana). Основні рухи та їх комбінування (поняття «llamada», «remate»).

Мета вивчення: Знайомство з танцювальним стилем фламенко «Tangos», засвоєння методики створювання комбінацій та опанування манери виконання цього стилю.

Література: 1, 2, 3, 4, 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Розкрити особливості виникнення та розвитку танцювального стилю «Tangos»
2. Значення «llamada» та «remate» у танці фламенко

Хід практичної роботи

Завдання 1. Опанувати різновиди пальмасу у компасі por Tangos.

Завдання 2. Вивчити los marcajes por Tangos.

Завдання 3. Вивчити танцювальних комбінацій з додаванням llamada та remate.

• Практичне завдання 27-32

Тема 7. Етюд до танцю в стилі «Tangos».

Мета вивчення: Покращення виконавської майстерності, засвоєння манери виконання танців фламенко на прикладі стилю «Tangos».

Література: 1, 2, 3, 4, 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Проаналізувати структуру створення танцювальних комбінацій на прикладі стилю «Tangos».
2. Визначення особливостей манери виконання танців в стилі «Tangos».

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчити танцювальні комбінації до етюду, відпрацювати координацію рухів

Завдання 2. Опанувати escobilia por Tangos, відпрацювати техніки дрібних вистукувань, ритмічності, чіткості та музичності.

Завдання 3. Поєднати вивчений матеріал в хореографічний етюд у стилі «Tangos», працювати над манерою виконання.

• **Практичне завдання 33-40**

Тема 8. Загальна характеристика стилів, які виконуються у 12-дольному компасі та основні ритмічні малюнки пальмасу у 12-дольному компасі.

Мета вивчення: Знайомство з різновидами стилів фламенко, їх особливостями музичного та танцювального супроводу.

Література: 1, 2, 3, 4, 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Розкрити особливості виникнення та розвитку танцю Bulerias.
2. Розкрити особливості виникнення та розвитку танцю Alegrias
3. Проаналізувати їх спільні та відмінні риси у виконанні.
4. Визначити роль музичного супроводу в танцях фламенко

Хід практичної роботи

Завдання 1. Опанувати різновиди пальмасу у 12-дольному компасі.

Завдання 2. Вивчити координацію los braceos, los marcajes у 12-дольному компасі.

Завдання 3. Вивчити основні pasos, характерні для танців, що виконуються у 12-дольному компасі.

• **Практичне завдання 41-46**

Тема 9. Робота над технікою дрібних вистукувань у 12-дольному компасі.

Мета вивчення: вдосконалення техніки виконання дрібних вистукувань, загальний розвиток почуття ритму та музичності.

Література: 1, 2, 3, 4, 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Вивчити поняття «escobilia», проаналізувати значення дрібних вистукувань в танцях фламенко.
2. Різновиди ритмічних малюнків у 12-дольному компасі.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчити комбінування дрібних вистукувань у різних ритмічних малюнках 12-дольного компасу.

Завдання 2. Вивчити escobillia por Alegrias.

Завдання 3. Вивчити escobilia por Bulerias.

Завдання 4. Працювати над ритмічністю, музичністю вистукувань, удосконалювати технічну майстерність, приділяючи увагу манері виконання.

- **Практичне завдання 47-52**

Тема 10. Опанування стилів фламенко, які виконуються у 12-дольному компасі (за вибором викладача).

Мета навчання: вдосконалення майстерності виконання танців фламенко, збагачення засобів виразності, покращення технічної складової виконавської практики здобувачів.

Література: 1, 2, 3, 4, 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Проаналізувати вплив митців фламенко на існування цієї культури сьогодні.
2. Основні методичні зауваження до вивчених рухів.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Вивчити основні pasos в стилі, який виконується у 12-дольному компасі (за вибором викладача).

Завдання 2. Вивчити комбінацію escobilia, характерну для певного стилю (за вибором викладача).

Завдання 3. Поєднати вивчений матеріал в етюд, працювати над манерою виконання.

- **Практичне завдання 53-56**

Тема 11. Техніка обертів в танцях фламенко.

Мета вивчення: підвищення виконавської майстерності здобувачів, опанування техніки обертів в танцях фламенко (vueltas).

Література: 1, 2, 3, 4, 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Визначити різновиди обертів, які використовують підчас танців.
2. Основні методичні зауваження до вивчених рухів.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Ознайомлення з різновидами обертів в танцях фламенко.

Завдання 2. Опанування тренувальних вправ на розвиток координації та вдосконалення методики обертів.

Завдання 3. Вивчення танцювальних комбінацій з використанням обертів різних видів.

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

РОЗДІЛ 1. Місце дисципліни «Танцювальна культура фламенко» в системі професійної хореографічної освіти.

- **Самостійне заняття №1 (4 год)**

Тема 1. Історія виникнення та розвиток мистецтва фламенко.

Мета вивчення: ознайомитися з витоками танцювальної культури фламенко.

Література: 3, 4, 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Історія формування танцю фламенко.
2. Визначення основних періодів його становлення

Завдання

1. Аналіз розвитку танцю фламенко.
2. Вивчення основних термінів та понять фламенко.
3. Розкриття значення дисципліни в системі професійного навчання.

- **Самостійне заняття №2 (2 год)**

Тема 2. Основні стилі мистецтва фламенко. Поняття «компас» та його значення в різних стилях

Мета вивчення: закріплення базових теоретичних знань з курсу.

Література: 3, 4, 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні етапи розвитку танцю фламенко.

2. Ключові терміни танцю фламенко.

Завдання

1. Ознайомлення з дослідженнями щодо класифікації стилів фламенко.
2. Аналіз особливостей формування і виконання найбільш популярних стилів фламенко.
3. Визначення ролі компасу для виконавців фламенко.

- **Самостійне заняття №3 (2 год)**

Тема 3. Видатні митці танцю фламенко від XIX ст. до сьогодення
Мета вивчення: ознайомлення з діяльністю митців фламенко зазначеного періоду.

Література: 3, 4, 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Різновиди стилів танцю фламенко.
2. Значення компасу в мистецтва фламенко

Завдання

1. Дослідження діяльності видатних танцівників фламенко XX ст.
2. Ознайомлення з діяльністю танцівників фламенко сьогодення.
3. Аналіз спільних та відмінних рис виконання.
4. Розкриття особливості впливу на розвиток мистецтва фламенко.

РОЗДІЛ 2. Основи танцю фламенко. Особливості стилів.

- **Самостійне заняття №4 (16 год)**

Тема 4. Основні положення рук, корпусу, ніг (los braceos, los marcajes), їх комбінування

Мета вивчення: засвоїти особливості координації роботи рук, ніг, корпусу, голови в танцях фламенко.

Література: 3, 4, 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Творчість видатних митців фламенко від ХХ ст. до сьогодення.
2. Визначити вплив їх діяльності на розвиток танцю фламенко.

Завдання

1. Ознайомлення з основними положеннями рук в чоловічому та жіночому танцях фламенко.
2. Вивчення різновидів координації роботи рук, корпусу та голови (los braceos).
3. Вивчення різновидів координації роботи ніг, рук, корпусу та голови (los marcajes).

• Самостійне заняття №5 (20 год)

Тема 5. Основні удари ніг, техніка дрібних вистукувань у 4/4 та 3/4 музичних розмірах.

Мета вивчення: практичне засвоєння методики виконання основних ударів ніг, характерних для дрібних вистукувань танців фламенко.

Література: 3, 4, 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Положення рук, ніг, корпусу та голови, притаманні жіночому та чоловічому виконанню.
2. Особливості координації los braceos та los marcajes.

Завдання

1. Визначення термінології основних ударів ніг в дрібних вистукуваннях.
2. Засвоєння найбільш розповсюджених поєднань ударів ніг.
3. Аналіз взаємозв'язку компасу з ритмічним малюнком дрібних вистукувань.

• Самостійне заняття №6 (16 год)

Тема 6. Загальна характеристика стилю «Тангос», його різновиди. Основні рухи, їх комбінування.

Мета вивчення: теоретичне та практичне засвоєння специфіки виконання стилю «Тангос»

Література: 3, 4, 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні удари ніг та їх комбінування в дрібних вистукуваннях.
2. Аналіз відмінностей у виконанні, порівняно з іншими національностями.

Завдання

1. Засвоїти основні ходи та рухи, характерні для стилю «Тангос».
2. Вивчення понять *lamada* та *remate* та їх значення в танці.

• **Самостійне заняття №7 (12 год)**

Тема 7. Етюд в стилі «Тангос».

Мета вивчення: практичне опанування фрагменту хореографії в стилі «Тангос».

Література: 3, 4, 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Різновиди ходів та рухів, характерних для танців в стилі «Тангос».
2. Значення *lamada* та *remate* в танцях фламенко.

Завдання

1. Практичне опанування етюду.
2. Відпрацювання вивчених рухів та вдосконалення манери виконання.

• **Самостійне заняття №8 (16 год)**

Тема 8. Загальна характеристика танців, що виконуються у 12-дольному компасі (*Solea*, *Solea por Buleria*, *Alegrías*, *Guajira*, *Bulerias*). Основні ритмічні малюнки пальмасу (прості та ускладнені).

Мета вивчення: вивчення спільних та відмінних рис танців, які виконуються у 12-дольному компасі. Опанування ритмічних малюнків пальмасу, що використовуються в цих стилях

Література: 3, 4, 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Особливості манери виконання стилю «Тангос».

Завдання

1. Засвоєння основних ритмічних малюнків пальмасу у 12-дольному компасі.
2. Вивчення загальної структури побудови композиції танців, характерної для певного стилю.
3. Виявлення спільних та відмінних рис танців, що виконуються у 12-дольному компасі.

• Самостійне заняття №9 (12 год)

Тема 9. Техніка дрібних вистукувань у 12-дольному компасі

Мета вивчення: вивчення особливостей виконання комбінувань дрібних вистукувань у 12-дольному компасі

Література: 3, 4, 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Особливості ритмічних малюнків, характерних для танців фламенко, що виконуються у 12-дольному компасі.
2. Характерні особливості побудови танцю фламенко певного стилю.

Завдання

1. Практичне засвоєння методики виконання дрібних вистукувань у 12-дольному компасі.
2. Опанування манери виконання дрібних вистукувань, в залежності від стилю танцю.

• Самостійне заняття №10 (12 год)

Тема 10. Опанування стилів фламенко, які виконуються у 12-дольному компасі (за вибором викладача).

Мета вивчення: практичне опанування певного танцювального стилю фламенко (за вибором викладача).

Література: 3, 4, 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Поняття subida та її значення в танцях фламенко.
2. Особливості виконання дрібних вистукувань у 12-дольному компасі.

Завдання

1. Вивчення та засвоєння основних ходів та рухів, характерних для обраного стилю фламенко (за вибором викладача).
2. Практичне опанування манери виконання обраного танцювального стилю (за вибором викладача).

- **Самостійне заняття №11 (8 год)**

Тема 11. Техніка обертів в танцях фламенко.

Мета вивчення: вивчення різновидів обертів в танцях фламенко та практичне засвоєння методики їх виконання.

Література: 3, 4, 5.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Особливості методики виконання ходів та рухів, характерних для певного стилю фламенко.
2. Порівняльна характеристика танцювальних стилів фламенко, особливості характеру танців та манери виконання.

Завдання

1. Визначення різновидів обертів, характерних для танців фламенко.
2. Практичне засвоєння методики виконання обертів.

VIII. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОЇ ФОРМИ КОНТРОЛЮ

1. Зародження та розвиток мистецтва фламенко.
2. «Золота епоха мистецтва фламенко».
3. Основні стилі танців фламенко та їх характеристика.
4. Термінологія танцю фламенко.
5. Видатні митці танцю фламенко та особливості їх діяльності (від ХХ ст. до сьогодення).
6. Роль курсу «Танцювальна культура фламенко» в системі професійного навчання.
7. Методика постановки корпусу в танці фламенко.
8. Основні позиції та положення рук в жіночому танці фламенко.
9. Основні позиції та положення рук в чоловічому танці фламенко.
10. Методика виконання los braceo (руки працюють по черзі) в обох напрямках.
11. Методика виконання los braceo (руки працюють разом) в обох напрямках.
12. Методика виконання техніки floreo.
13. Los marcajes вбік «м'який».
14. Los marcajes вбік з акцентованим ударом.
15. Los marcajes вперед з переносом ваги корпусу.
16. Los marcajes вперед без переносу ваги корпусу.
17. Los marcajes в повороті.
18. Методика виконання palmas.
19. Pitos і техніка виконання.
20. Ритмічні малюнки palmas у 4/4 музичному розмірі.
21. Ритмічні малюнки palmas у 3/4 музичному розмірі.
22. Golpe методика виконання.
23. Planta методика виконання.
24. Punta методика виконання.
25. Tacon методика виконання.

26. Talon методика виконання.
27. Різновиди поєднання ударів (golpe, tacon, talon).
28. Різновиди поєднання ударів (planta, tacon, talon).
29. Різновиди поєднання ударів (golpe, planta, tacon, talon).
30. Основні paso, характерні для танців в стилі tangos.
31. Llamada в стилі tangos.
32. Remate в стилі tangos.
33. Ритмічні малюнки palmas у 12-дольному компасі.
34. Palmas por tangos.
35. Palmas por alegrías.
36. Palmas por bulerías.
37. Основні paso, характерні для танців в стилі alegrías.
38. Llamada в стилі alegrías.
39. Remate в стилі alegrías.
40. Основні paso, характерні для танців в стилі bulerías.
41. Llamada в стилі bulerías.
42. Remate в стилі bulerías.
43. Методика виконання обертів в танцях фламенко.

ІХ. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Робота на практичних заняттях – 32 бали

Самостійна робота – 28 балів

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю – 60 балів

Підсумковий контроль (іспит) – 40 балів

Всього: 100 балів

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти

2 курс, 3 семестр													
Розділ 1			Розділ 2								Іспит	Сума	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			
2	4	4	4	5	8	8	4	8	8	5	40	100	

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	A (відмінно)
82-89	добре	B (дуже добре)
74-81		C (добре)
64-73	задовільно	D (задовільно)
60-63		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FХ (незадовільно з можливістю повторного складання)
0-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Методичне забезпечення

1. Пакет навчально-методичного забезпечення: робоча програма; силабус; програма та навчально-методичні матеріали дисципліни.
2. Конспект лекцій.
3. Фото та відеоматеріали – демонстраційний матеріал.

X. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Основна

1. Танцювальна культура фламенко [Електронний ресурс] уклад. Т. С. Браун: програма та навч.-метод. матеріали з дисципліни галузь знань 02 "Культура і мистецтво", ступінь "Магістр", спец. 024 "Хореогр." Харків : ХДАК, 2017.
2. Колногузенко Б. М. Хореографічне мистецтво: зб. ст. Харків: ХДАК, 2008.
3. Марков Л. В. Іспанський народний танець : прогр. та навч.-метод. матеріали до курсу X. : ХДАК, 2013. - 15 с.
4. Розіна О. Ф. Базова структура поєднання танцю, вокалу й гітари в різних стилях фламенко / О. Ф. Розіна // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харк. держ. акад. культури ;

[редкол.: В. М. Шейко (відп. ред.) та ін.] ; за заг. ред. В. М. Шейка. — Харків : ХДАК, 2014. — Вип. 45. — С. 165-174.
<http://www.ic.ac.kharkov.ua/RIO/kultura45/22.pdf>

5. Розіна, О. Ф. Фламенко як симбіоз музично-танцювальних традицій Сходу і Заходу / О. Ф. Розіна // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харк. держ. акад. культури, [Акад. мистец. України ; редкол.: В. М. Шейко (відп. ред.) та ін.] ; за заг. ред. В. М. Шейка. — Харків : ХДАК, 2012. — Вип. 38. — С. 158-166.*
<http://www.ic.ac.kharkov.ua/RIO/kultura38/20.pdf>

Додаткова

1. Іванишина Л. Краса і таємниця фламенко у фільмах Карлоса Саури / Лариса Іванишина // *Світова кінокласика : зб. ст. / [упоряд. Лариса Брюховецька]. — Київ : Ред. журн. "Кіно-Театр": Задруга, 2011. — Вип. 6. — С. 96-104.*
2. Колногузенко Б. М. Види мистецтва та хореографії : метод. посіб. Харків: ХДАК, 2009, 2014.
3. Dance : perceptions, cultural aspects and emerging therapies [Електронний ресурс] / Reid Stuart (editor). — New York : Nova Publishers, [2017]. — 185 p. — (Fine arts, music and literature).
<https://catalog.loc.gov/vwebv/holdingsInfo?searchId=6741&recCount=25&recPointer=2&bibId=19491902>
4. Flamenco dance : perceptions, cultural aspects and possibilities for its use in therapy / Maja S. Vukadinovic
5. Lujan B. The Fusion Purist: Brinda Guha combines kathak with flamenco and contemporary forms [Електронний ресурс] / Bridgit Lujan // *Dance Magazine. — 2021. — Vol. 95, Iss. 5. — С. 66. —*
<https://web.p.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=11&sid=ab491bb9-7b0f-4fdc-822a-2a967b01489f%40redis>
6. Harss M. Flamenco festival [Електронний ресурс] / Harss, Marina // *New Yorker. — 2020. — Vol. 96, Iss. 4. — С. 18.*
<https://web.s.ebscohost.com/ehost/detail/detail?vid=17&sid=43410>

- eba-a2ae-4d4d-80a4-50a32da356e9%40redis&bdata=JnNpdGU9ZWhvc3QtbG12ZQ%3d%3d#AN=142158743&db=aph
7. Heras-Fernandez R. Receptiveness of Spanish and Flamenco Professional Dancers in Their Training and Development [Електронний ресурс] / Rosa de las Heras-Fernandez, M Virginia Garcia Coll, Maria Espada // International Journal of Instruction. — 2020. — Vol. 13, Iss. 2. — С. 381-392. — DOI: <https://doi.org/10.29333/iji.2020.13226a>. — <https://web.s.ebscohost.com/ehost/detail/detail?vid=18&sid=43410eba-a2ae-4d4d-80a4-50a32da356e9%40redis&bdata=JnNpdGU9ZWhvc3QtbG12ZQ%3d%3d#AN=EJ1249145&db=eric>
 8. Landborn A. Flamenco and bullfighting : movement, passion and risk in two Spanish traditions / Landborn Adair. — Jefferson, North Carolina : McFarland & Company, Inc., Publishers, 2015. — 298 p. <https://catalog.loc.gov/vwebv/holdingsInfo?searchId=9777&recCount=25&recPointer=6&bibId=18708724>
 9. Tenley M. Transnational Flamenco. Exchange and the Individual in British and Spanish Flamenco Culture [Електронний ресурс] / Tenley Martin. — Cham : Palgrave Macmillan, 2020. — 296 p. (Leisure Studies in a Global Era). <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-37199-9>

Інформаційні ресурси

10. Бібліотека Харківської державної академії культури.
11. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського.
12. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка.
13. Інтернет-ресурси.

ТАНЦЮВАЛЬНА КУЛЬТУРА ФЛАМЕНКО

Програма та навчально-методичні матеріали

Укладач

БРАЦУН Тетяна Сергіївна,
викладач кафедри народної хореографії

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерний набір Брацун Т. С.

Підписано до друку 29.01.2025 р. Формат 60x84/16.

Гарнітура «Times». Папір для мн. ап.

Ум. друк. арк. __. Обл.-вид. арк. __.

Адреса редакції і видавця:

ХДАК, Україна, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4

тел. (057) 731-27-83. e-mail: rrv2000k@ukr.net.

Свідоцтво про держреєстрацію ДК №3274 від 04.09.2008 р.